

QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

S.T.O. PRIM IMĦALLEF JOSEPH AZZOPARDI
ONOR. IMĦALLEF GIANNINO CARUANA DEMAJO
ONOR. IMĦALLEF NOEL CUSCHIERI

Seduta ta' nhar il-Ġimgħa 14 ta' Diċembru 2018

Numru 8

Appell numru 290/2018

Virtù Holdings Limited (C 30642)

v.

*Gozo Channel (Operations) Limited (C 76704) u
Islands Ferry Network Limited (C 85742)*
għal kull interess li jista' jkollha

1. Dan il-provvediment huwa dwar talba magħmula minn *Virtù Holdings Limited* [“*Virtù*”] b'rikors tas-26 ta' Ottubru 2018 biex isir rinviju lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea [“il-Qorti tal-Ġustizzja”] għal sentenza preliminari taħt l-art. 267 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea. Il-fatti rilevanti huma dawn:

2. Fit-28 ta' April 2017 il-Ministeru għat-Trasport u Infrastruttura [“il-Ministeru”] ippublika “*Request for Proposals for a Public Service Concession Contract for the provision of passenger and vehicle ferry services between Malta and Gozo*”. Billi riedet tagħmel offerta għal dan il-kuntratt, is-socjetà *Gozo Channel (Operations) Limited* [“*Gozo Channel*”] għamlet dak li sejħitlu *preliminary market consultation* għal operaturi interessati biex jissieħbu magħna u flimkien jagħmlu offerta. *Virtù* u oħrajn wiegħbu għal din is-sejħa ta' *Gozo Channel*, u l-bord ta' għażla mwaqqaf minn *Gozo Channel* sab illi l-proposta ta' *Virtù* kienet l-aktar waħda vantaġġjuża u wkoll l-unika waħda li tqieset teknikament konformi.
3. Gara izda illi l-Ministeru ħassar is-sejħa għal offerti tat-28 ta' April 2017 u għamel sejħa ġdida fis-26 ta' Jannar 2018. Għalhekk fid-9 ta' Frar 2018 *Gozo Channel* reġgħet għamlet *preliminary market consultation* ġdida biex tfittex operaturi li flimkien magħha jagħmlu offerta wara t-tieni sejħa tal-Ministeru. *Virtù* reġgħet wiegħbet, fost oħrajn, għal din is-sejħa ta' *Gozo Channel* izda din id-darba kienet mgħarrfa li l-proposta tagħha ma kinitx sejra tintlaqa' u kienet sejra tintlaqa', min-flok, proposta magħmula minn *Islands Ferry Network Limited* [“*Islands Ferry*”]. Fil-fatt sar ftehim ta' *charterparty* bejn *Gozo Channel* u *Islands Ferry*, b'dan li l-ftehim jitwettaq jekk tintlaqa' l-offerta ta' *Gozo Channel* wara s-sejħa tal-Ministeru tas-26 ta' Jannar 2018, u għalhekk soġġett għal kondizzjoni sospensiva.

4. Fl-20 ta' April 2018 *Virtù* ressqet oġġezzjoni kontra din id-deċiżjoni quddiem il-Bord ta' Revizjoni dwar Kuntratti Pubbliċi ["il-Bord ta' Revizjoni"], imwaqqaf taħt ir-Regolamenti tal-2016 dwar l-Akkwist Pubbliku ["L.S. 174.04"], iżda l-Bord ta' Revizjoni ma laqax l-oġġezzjoni ta' *Virtù* għal raġunijiet li fissirhom hekk:

»*Gozo Channel (Operations) Limited* is not the contracting authority in this appeal;

»The "preliminary market consultation" issued by *Gozo Channel (Operations) Limited* to seek a partner does not constitute any form of public procurement;

»The Public Procurement Regulations do not provide remedies to be heard by this board in respect of "preliminary market consultations";

»... the sole objective for the issue of the "preliminary market consultations" by *Gozo Channel (Operations) Limited* does not constitute a direct objective to represent a call for a tender or a call for concession [sic].«

5. *Virtù* appellat minn din id-deċiżjoni tal-Bord ta' Revizjoni b'rikors tad-19 ta' Settembru 2018 quddiem din il-qorti. Imbagħad, b'rikors ieħor tas-26 ta' Ottubru 2018 – li dwaru qiegħed jingħata dan il-provvediment tallum – talbet illi titressaq kwistjoni quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja biex din tagħti sentenza preliminari. Ir-raġuni għal din it-talba ġiet infissra hekk fir-rikors:

»Id-deċiżjoni tal-Bord ta' Revizjoni tal-Kuntratti Pubbliċi ("il-Bord") tat-31 ta' Awissu tikkontjeni tliet konklużjonijiet li jinvolve kwistjonijiet dwar l-interpretazzjoni ta' dritt ewropew:

»a. illi *Gozo Channel* mhijiex awtorità kontraenti;

»b. illi l-*preliminary market consultation* ("PMC") ma wassalx għal 'akkwist'; u

»ċ. illi l-PMC ma kienx jinvolve titolu oneruż u għalhekk mhuiwix kuntratt pubbliku.

»Il-provvedimenti rilevanti ta' dritt ewropew

»Illi l-liġi domestika li hija rilevanti għal dan l-appell huma ir-Regolamenti dwar l-Akkwist Pubbliku (L.S. 174.04) ("ir-Regolamenti"). L-għan ta' dawn ir-Regolamenti, dikjarat fir-regolament 1(2), huwa hekk:

“Dawn ir-regolamenti jimplimentaw id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2016, dwar l-akkwist pubbliku u li tħassar id-Direttiva 2004/18/KE.”

»Awtorità kontraenti

»L-Artikolu 2.1(1) tad-Direttiva jiddefinixxi awtorità kontraenti kif gej:

»“awtoritajiet kontraenti’ tfigħer l-awtoritajiet Statali, reġjonali u lokali, korpjiet irregolati mil-liġi pubblika, jew assoċjazzjonijiet iffurmati minn tali awtorità waħda jew aktar jew tali korp wieħed jew aktar irregolati mil-liġi pubblika”;

»Kif intqal iżjed 'il fuq, il-Bord iddeċieda illi *Gozo Channel* mhijiex awtorità kontraenti, minkejja l-fatt li l-istess *Gozo Channel* ħarġet il-*PMC*, li skond l-artikolu 40 tad-Direttiva tista' tinħareġ biss minn awtorità kontraenti u minkejja li *Gozo Channel* hija inkluża fil-lista ta' awtoritajiet kontraenti u illi l-istess *Gozo Channel* effettivament qed tipprova takkwista servizzi ta' *fast ferry* tramite *charter party agreement* ma' *Islands Ferry Network Limited* (“*IFNL*”).

»*Gozo Channel*, fir-risposta tal-appell tagħha tagħmel żewġ argumenti:

- »a. argument fis-sens illi *Gozo Channel* m'għandhiex tkun obbligata tħares ir-Regolamenti meta hi stess tkun ser tagħmel offerta għal *tender* ieħor; u
- »b. argument fis-sens illi *Gozo Channel* mhijiex awtorità kontraenti għaliex mhijiex stabbilita għall-għan specifiku li tilhaq l-eżiġenzi ġenerali, u għaliex għandha xeħta kummerċjali jew industriali.

»Rigward l-ewwel argument, jingħad illi mkien fid-Direttiva ma hemm provvediment li jipprovdi għal “immunità” mill-applikazzjoni tad-Direttiva fiċ-ċirkostanzi deskritti mill-*Gozo Channel* u lanqas ma hemm, sa fejn taf l-esponenti, kawżi tal-qrati li jinterpretaw id-Direttiva f'dan is-sens.

»Għaldaqstant, din l-onorabbli qorti ser ikollha tiddetermina l-*istatus* ta' *Gozo Channel* *qua inter alia* l-entità li ħarġet il-*PMC* u jekk *Gozo Channel* kinitx u għadhiex awtorità kontraenti. *Stante* illi d-definizzjoni ta' awtorità kontraenti temana mid-Direttiva, l-esponent bir-rispett jissottometti li għanda tintalab gwida mill-QĠUE fuq l-*istatus* ta' *Gozo Channel*.

»Rigward it-tieni argument, irid jingħad illi dan l-argument qatt ma sar quddiem il-Bord, la oralment u lanqas bil-miktub, u għaldaqstant jikkostitwixxi tema ġdid ta' indaġini u ta' deċiżjoni li jaltera sostanzjalment il-parametri tal-kontroversja quddiem il-Bord li ma ġiex definit fl-ewwel istanza. Għaldaqstant, filwaqt illi l-esponenti mhijiex ser titlob f'dan il-mument li ssir riferenza preliminari dwar kwistjonijiet li jemanaw minn dan l-argument totalment ġdid, l-esponenti tirrizerwa li tagħmel dan fi stadju ulterjuri jekk jirrizulta li dan l-argument ser jithalla jsir.

»Akkwist

»Illi l-Bord effettivament sab illi l-kuntratt konkluz mill-*Gozo Channel* ma jikkostitwix akkwist skond ir-regolamenti. Konsegwenza ta' dan, il-Bord sab illi m'għandux il-ġurisdizzjoni li jissindika l-għażla ta' *Gozo*

Channel, u *cioè* l-għażla li *Gozo Channel* tidhol f'kuntratt ta' kera ta' bastimenti (*charter party agreement*) ma' *IFNL* in konsiderazzjoni ta' pagament lill-*IFNL*, kif ġie kkonfermat mic-*chairman* tal-*Gozo Channel* stess quddiem il-Bord. Dan ġie wkoll ikkonfermat, f'proċeduri ta' mandat ta' inibizzjoni¹, minn qorti diversament preseduta fejn il-qorti qalet illi:

“F'dan il-każ, *ex admissis Gozo Channel (Operations) Limited* iffirmit *charter party agreement* ma' *Islands Ferry Limited (sic)* sabiex tagħti servizz ta' *fast ferry* bejn Malta u Għawdex, li però huwa suġġett għal kundizzjoni sospensiva ġaladarba għadha mhijiex l-offerent rakkomandat fil-process ta' *tender* li għad irid isir.”

»Effettivament, allura, *Gozo Channel* qabbdet sub-kuntrattur biex irendilha servizz.

»Illi t-terminu 'akkwist' fir-Regolamenti huwa meħud mid-Direttiva, u għaldaqstat huwa ċar illi l-interpretazzjoni ta' dan it-terminu jinvolti dimensjoni ta' dritt ewropew.

»Illi, b'ammissjoni tal-*Gozo Channel* stess, din hija kwistjoni fid-dritt ewropew li hija karatterizzata minn nuqqas ta' kjarizza. Infatti, fin-nota ta' sottomissjonijiet ta' *Gozo Channel* quddiem il-Bord l-istess *Gozo Channel* qalet kif gej:

»“[T]here is no clear and express rule in EU procurement law (whether based on the Treaty on the Functioning of the European Union or on the European procurement Directives) that requires a contracting authority to select a joint venture partner through a competitive tender process. In cases where the law and the case-law do not provide sufficient clarity for comfort to the parties involved, the best practice approach is always recommended, and therefore, this translates to a competitive process, even if in diluted form.”

»Għaldaqstant, l-esponenti jissottometti bir-rispett ill għandha tintalab gwida mill-QGUE dwar jekk it-termini “akkwist” jinkludix kuntratt tan-natura deskritt, konkluż fiċ-ċirkustanzi deskritti.

»Titolu oneruż

»Illi f'dan l-appell l-esponenti qiegħda targumenta illi il-kuntratt konkluż mill-*Gozo Channel* huwa kuntratt pubbliku għal provvista ta' servizzi. L-artikolu 2(1)5 tad-Direttiva jipprovdi kif gej:

»“kuntratti pubbliċi” tfisser kuntratti b'titolu oneruż konklużi bil-miktub bejn operatur ekonomiku wieħed jew aktar u awtorità kontraenti waħda jew aktar u li għandhom bħala s-suġġett tagħhom l-eżekuzzjoni tax-xogħlijiet, il-provvista ta' prodotti jew il-provvista ta' servizzi”

»Illi quddiem il-Bord irriżulta b'mod ċar illi bejn *Gozo Channel* u *IFNL* hemm kuntratt bil-miktub u illi *ai termini* ta' dan il-kuntratt ser jgħaddu pagamenti minn *Gozo Channel* lil *IFNL*. Irriżulta wkoll li dan il-kuntratt huwa soġġett għal kundizzjoni sospensiva, u *cioè* kundizzjoni fis-sens illi l-kuntratt jidh'ol fis-seħħ kemm-il darba *Gozo Channel* tirbaħ it-*tender* li ħareġ il-Ministeru tat-Trasport.

¹ Rikors numru 1391/2018.

»Il-*Gozo Channel* targumenta fir-risposta tal-appell tagħha illi l-effett ta' din il-kundizzjoni sospensiva hija illi "l-obbligi naxxenti f'dak il-ftehim preżentement ma jeżistux sakemm il-ġrajja li fuqha dawk l-obbligi jiddependu ma ssejtnx", u illi konsegwentement titolu oneruż ma jeżistix. B'hekk, allura, *Gozo Channel* targumenta illi kuntratt pubbliku ma jeżistix għaliex ma hemmx titolu oneruż.

»Min-naħa tiegħu l-Bord ikkonkluda illi l-*PMC* ma kienx jinvolvi titolu oneruż u għalhekk mhuwiex kuntratt pubbliku, iżda fid-digriet ġà msemmi tal-Imħallef Anthony Ellul [sc. dwar il-mandat ta' inibizzjoni], il-qorti ma qablet xejn ma din l-interpretazzjoni u l-qorti kompliet ma' dak li ġie ikkwotat hawn fuq u żiedet:

"Għalhekk dan hu każ fejn diġà hemm kuntratt bejn *Gozo Channel* u *Islands Ferry Limited*, li però għadu ma daħalx fis-sejtn. Hu ovvjw li *Gozo Channel* diġà ħadet id-deċiżjoni dwar min ser ikun qiegħed jagħti s-servizz ta' *fast ferry* fl-eventwalità li tirbaħ it-tender, tant hu hekk li ntrabtet b'kuntratt."

»Għaldaqstant, din l-onorabbli qorti ser ikollha tiddermina jekk kundizzjoni sospensiva għandiex l-effett li tinnewtralizza "titolu oneruż" taħt "kuntratt pubbliku", żewġ kuncetti tad-dritt ewropew. L-esponenti bir-rispett tissottometti li għandha tintalab gwida mill-QĠUE fuq din il-kwistjoni«

6. Għalhekk talbet illi l-qorti:

- »a. tissospendi dan l-appell sabiex issir riferenza preliminari lill-Qorti tal-Ġustizzja ta' l-Unjoni Ewropea;
- »b. tagħti, jekk jidhrilha xieraq, opportunità lill-esponenti sabiex tissuggerixxi domandi li għandhom isiru lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, okkorrendo wkoll bl-istess opportunità lill-kontroparti jew min minnhom;
- »ċ. finalment, tagħmel riferenza preliminari fuq il-kwisjonijiet ta' interpretazzjoni deskritti f'dan ir-rikors lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea.«

7. *Gozo Channel* wiegħbet fis-7 ta' Novembru 2018 u *Islands Ferry* wkoll wiegħbet fis-7 ta' Novembru 2018. It-tnejn opponew għat-talba ta' *Virtù*.

8. Qabel ma tqis il-meritu tat-talba ta' *Virtù* jinħtieġ li l-qorti tqis eċċezzjoni ta' nullità mressqa minn *Gozo Channel* u wkoll, għalkemm mhux tant esplicitament, minn *Islands Ferry*.

9. *Gozo Channel* tgħid hekk fit-tweġiba tagħha:

»Fl-ewwel lok irid jingħad illi dan ir-rikors huwa null u irritu minħabba punt proċedurali u dan għaliex l-appellanti naqsu milli jipponu l-

mistoqsijiet li din l-onorabbli qorti għandha tirreferi b'mod preliminari lill-QĠUE. L-appellata *Gozo Channel* qiegħda f'posizzjoni ta' impossibilità li tiddefendi ruħha u tindirizza adegwatament ir-rikors tal-appellanti *Virtù* u dan għaliex ma tistax tindirizza jekk il-mistoqsija hux ser tkun rilevanti sabiex jiġi determinat l-appell odjern. L-appellata *Gozo Channel*, kif ukoll eventwalment din l-onorabbli qorti, trid tara l-mistoqsija l-ewwel. L-appellanti naqsu milli jipproponu huma mqar abbozz tal-mistoqsijiet u għalhekk din l-onorabbli qorti evidentement ma tistax tgħarbel jekk il-mistoqsija hija [*recte*, hijiex] rilevanti għal dan l-appell. «

10. *Islands Ferry* tgħid l-istess, għalkemm ma tressaqx esplicitament eċċezzjoni ta' nullità:

»Huwa evidenti li sabiex din il-qorti tkun tista' mqar tibda tikkonsidra t-talbiet tar-rikorrenti *Virtù* irid ikun hemm mistoqsija preċiża. ... ..

»F'dan il-każ ir-rikorrenti *Virtù* tagħmel sottomissjonijiet vagi, mingħajr ebda mistoqsija preċiża u b'hal donnha qed tippretendi li din il-qorti tivvinta hi l-mistoqsijiet – forsi bil-kontribut tal-partijiet – u mbagħad tistenna li l-qorti ewropea tapplika l-liġi għall-fatti ta' dan il-każ u tibgħat lura deċiżjoni ta' fatt.

»Kjarament, dan mhuwiex dak maħsub fl-artikolu 267 tat-TFUE. ... ..
...«

11. Għandu jingħad qabel xejn illi l-qorti għandha s-setgħa, jekk jidhrilha meħtieġ jew xieraq, li tagħmel rinviju lill-Qorti tal-Ġustizzja wkoll *sua sponte*, mingħajr ħtieġa ta' talba mill-partijiet, li jfisser illi, ukoll jekk issir talba f'forma li ma tiswiex iżda li turi l-ħtieġa ta' rinviju, il-qorti xorta tista' tagħzel li tagħmel ir-rinviju irrispettivament mill-validità tat-talba.

12. L-eċċezzjoni ta' nullità mressqa minn *Gozo Channel* hija dik regolata taħt l-art. 789(1)(d) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili – meta l-att ġudizzjarju jiġi impunjat għax ikun nieqes minn partikolarità essenzjali – li jgħid illi biex twassal għal nullità il-partikolarità nieqsa trid tkun waħda “espressament meħtieġa mil-liġi”. Igħid ukoll, fil-*proviso*, illi l-eċċezzjoni ma tintlaqax jekk in-nuqqas ikun jista' jissewwa taħt xi disposizzjoni oħra tal-liġi.

13. Il-mod kif isir rinviju lill-Qorti tal-Ġustizzja huwa regolat bl-Ordni dwar Rinviju li jsir minn Tribunali lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea ["L.S. 460.21"] li mkien ma jgħid illi biex titqies talba għal rinviju dik it-talba għandha jkollha mehmuża magħha l-mistoqsijiet proposti, u għalhekk ma hemm ebda partikolarità dwar hekk "espressament meħtieġa mil-liġi". Barra minn hekk, ukoll li kieku kien meħtieġ li l-mistoqsijiet ikunu mehmuża, in-nuqqas jista' jissewwa taħt l-art. 175 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili.
14. Li hu meħtieġ hu li jiffisser ċar x'inhu jintalab fir-rikors, u biex dan jiftehem ma huwiex meħtieġ li jkunu mehmuża l-mistoqsijiet: biżżejjed li r-rikors juri x'inhuma l-kwistjonijiet li fil-fehma tar-rikorrenti jkunu jeħtieġu twegiba mill-Qorti tal-Ġustizzja. Issa fil-każ tallum *Gozo Channel* stess fit-twegiba tagħha għar-rikors tagħmel sunt ċar u konċiż tal-kwistjonijiet imqanqla fir-rikors ta' *Virtù*:
- »Illi din hija risposta għar-rikors intavolat mill-appellanti *Virtù* sabiex issir riferenza preliminari lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QĠUE) *ai termini* tal-artikolu tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFEU) dwar is-segwentni punti:
- »a. jekk l-appellata *Gozo Channel* tikkwalifikax bħala awtorità kontraenti jew le;
  - »b. jekk l-għażla ta' sieheb mill-appellata *Gozo Channel* sabiex tiġi sottomessa offerta f'*tender* maħruġ minn awtorità kontraenti hija akkwist skont id-Direttiva 2014/24/UE;
  - »ċ. jekk kondizzjoni sospensiva f'kuntratt pubbliku teliminax l-element ta' titolu oneruż fit-tifsira ta' kuntratt pubbliku.«
15. Il-kwistjonijiet li dwarhom *Virtù* tixtieq twegiba għalhekk jirrizultaw ċar fir-rikors, b'mod li l-parti l-oħra wkoll fehmithom sew.
16. L-eċċezzjoni ta' nullità – li l-qorti tqisha x'aktarx fiergħa u wkoll ironika meta tqis li hija mqanqla minn parti li fit-twegiba tagħha akkużat lill-

parti l-oħra li qiegħda tinqeda bil-proċeduri legali biex taħli l-ħin – hija għalhekk miċħuda.

17. Ngħaddu issa għall-meritu. Dak li għandu qabel xejn jiġi determinat hu jekk il-kwistjoni mqanqla minn *Virtù* hijiex tassew waħda ta' interpretazzjoni ta' disposizzjoni ta' dritt ewropew jew hijiex biss kwistjoni ta' applikazzjoni ta' dritt ewropew għal fatti.

18. Dwar dan, *Islands Ferry* qalet hekk fit-tweġiba tagħha:

»Effettivament, ma hemm ebda kwistjoni ta' interpretazzjoni ta' dritt komunitarju. Il-kontenut sħiħ tar-rikors ta' *Virtù* juri biċ-ċar li l-oġġezzjoni tagħha għad-deċiżjoni tal-Bord ta' Revizjoni tirrigwarda l-applikazzjoni tal-liġi għall-fatti f'dan il-każ.

»*Virtù* tilmenta dwar kif il-Bord ta' Revizjoni applika tliet kunċetti speċifiċi, u *cioè* ta' "awtorità kontraenti", "akkwist" (*procurement*) u "kuntratt pubbliku" għall-fatti tal-każ odjern. *Virtù* ma taqbilx mal-mod kif il-Bord ta' Revizjoni applikahom f'dan il-każ.

»M'hemmx dubju li dawn it-tliet kunċetti jinsabu definiti bl-aktar mod ċar u inekwivoku fid-Direttiva 2014/24/UE dwar l-Akkwist Pubbliku u li tħassar id-Direttiva 2004/18/KE.

»Fil-fatt, l-artikolu 2(1) tal-imsemmija Direttiva jagħti definizzjoni ċara ta' "awtoritajiet kontraenti" u jgħid li "awtoritajiet kontraenti" tfisser l-awtoritajiet Statali, reġjonali u lokali, korpjiet irregolati mil-liġi pubblika, jew assoċjazzjonijiet iffurmati minn tali awtorità waħda jew aktar jew tali korp wieħed jew aktar irregolati mil-liġi pubblika".

»L-artikolu 1(2) fl-istess Direttiva jgħid li: "Fis-sens ta' din id-Direttiva l-akkwist huwa akkwist permezz ta' kuntratt pubbliku ta' xogħlijiet, provvisti jew servizzi minn awtorità kontraenti waħda jew aktar mingħand operaturi ekonomiċi magħżula minn dawk l-awtoritajiet kontraenti, sew jekk ix-xogħlijiet, il-provvisti jew is-servizzi huma maħsuba għal skop pubbliku u sew jekk le".

»Finalment, l-artikolu 2(5) tad-Direttiva jiddefinixxi l-kunċett ta' kuntratt pubbliku u jgħid "kuntratti pubbliċi" tfisser kuntratti b'titolu oneruż konklużi bil-miktub bejn operatur ekonomiku wieħed jew aktar u awtorità kontraenti waħda jew aktar u li għandhom bħala s-suġġett tagħhom l-esekuzzjoni tax-xogħlijiet, il-provvista ta' prodotti jew il-provvista ta' servizzi".

»Huwa għalhekk ċar ... li t-tliet kunċetti li *Virtù* qed tinsinwa li għandha ssir riferenza dwarhom, biex jiġu interpretati mill-Qorti tal-Ġustizzja, huma definiti u spjegati fid-Direttiva, kif ukoll fir-regolamenti nazzjonali li implementaw l-istess Direttiva, u *cioè* fir-Regolamenti dwar l-Akkwist Pubbliku [S.L. 174.04]).

»Dan ifisser allura li, kuntrariament għal dak pretiz minn *Virtù*, din it-talba tagħha mhix għal rinviju dwar xi interpretazzjoni ta' xi disposizzjoni ta' dritt komunitarju. Fil-verità, *Virtù* sempliċement ma taqbilx mad-deċiżjoni tal-bord u mal-mod kif applika l-kunċetti ċari fid-Direttiva u fil-liġi nazzjonali għall-fatti tal-każ odjern, u għalhekk intavolat dan l-appell. Issa trid li din il-qorti tagħmel riferenza lill-Qorti Ewropea, ... meta l-qorti Ewropej mhumiex kompetenti jintervjenu, kif tridhom jagħmlu *Virtù*, biex japplikaw il-liġi vigenti – u magħrufa – għall-fatti ta' dan il-każ u b'hekk jissostitwixxu l-kompetenza ta' din il-qorti.«

19. L-ewwel kwistjoni hija jekk *Gozo Channel* hijiex “awtorità kontraenti”.

Dwar jekk *Gozo Channel – Gozo Channel (Operations) Limited* – hijiex awtorità kontraenti ma hemmx wisq dubju meta tqis illi hija mnizzla fl-iSkeda 16 – “Lista ta' Awtoritajiet Kontraenti li jamministraw l-akkwist pubbliku tagħhom skont id-dispożizzjonijiet ta' dawn ir-regolamenti ta' mitejn u hamsin elf euro (€250,000)” – meħmuża mal-L.S. 174.04. Il-kwistjoni għalhekk ma hijiex tant jekk *Gozo Channel* hijiex awtorità kontraenti iżda jekk dak li għamlet fil-każ tallum għamlitux bħala awtorità kontraenti jew f'xi kapacià oħra.

20. Din iżda ma hijiex kwistjoni ta' interpretazzjoni ta' liġi iżda applikazzjoni tal-liġi għall-fatti, viz. jekk li tagħmel dak li ssejjaħ *preliminary market consultation* (għalkemm fil-fehma tal-Bord ta' Revizjoni dan ma kien *preliminary market consultation* xejn) u li tidhol fi ftehim ta' *charterparty* hijiex attività ta' awtorità kontraenti. Sewwa tgħid għalhekk *Island Ferries* li ma hemmx ħtieġa ta' rinviju dwar din il-kwistjoni.

21. It-tieni kwistjoni hija jekk sarx “akkwist”.

22. X'jitqies “akkwist” għall-għanijiet tal-L.S. 174.04 huwa mfišser fir-reg.

2 tal-istess Regolamenti:

»“akkwist” tfisser akkwist permezz ta’ kuntratt pubbliku ta’ xogħlijiet, provvisti jew servizzi minn awtorità kontraenti waħda jew aktar minn operatori ekonomiċi, magħżula minn dawk l-awtoritajiet kontraenti, kemm jekk il-provvisti, xogħlijiet jew servizzi huma maħsuba għal għan pubbliku sew jekk le.«

23. Il-kwistjoni illum ma hijiex xi jfisser akkwist iżda jekk dak li għemlet *Gozo Channel* meta għamlet ftehim ta’ *charterparty* jitqiesx akkwist jew le: għal darba oħra kwistjoni ta’ applikazzjoni tal-liġi għall-fatti iżjed milli interpretazzjoni tal-liġi.

24. It-tielet kwistjoni tolqot il-kunċett ta’ titolu oneruż fit-tifsira ta’ “kuntratti pubbliċi” mogħtija fir-reg. 2 tal-L.S. 174.04:

»“kuntratti pubbliċi” tfisser kuntratti b’titolu oneruż konkluzi bil-miktub bejn operatur ekonomiku wieħed jew aktar u awtorità kontraenti waħda jew aktar u li għandhom bħala s-sugġett tagħhom l-eżekuzzjoni tax-xogħlijiet, il-provvista ta’ prodotti jew il-provvista ta’ servizzi.«

25. Il-kwistjoni qamet għax il-Bord ta’ Revizjoni kien sab li ma sarx kuntratt pubbliku bil-ftehim ta’ *charterparty* għax:

»There must be pecuniary interest – In this particular case, there exists no financial element in seeking a partner for the submission of an offer to a tender.«

26. Presumibilment il-Bord ta’ Revizjoni wasal għal din il-konkluzjoni għax deherlu illi, billi l-kuntratt għadu ma twettaqx għax huwa sogġett għal kondizzjoni sospensiva, mela għad ma hemmx “*financial element*”.

27. Fil-fehma tal-qorti t-tifsira ta’ “titolu oneruż” ma toffri ebda diffikoltà partikolari jew incertezza ta’ interpretazzjoni u daqstant ieħor ma hemm ebda diffikoltà ta’ interpretazzjoni dwar l-effett ta’ kondizzjoni sospensiva fuq l-onerożità ta’ kuntratt. Għalhekk ma hemm ebda ħtiega għal rinviju.

28. Għal dawn ir-raġunijiet il-qorti, għallinqas f'dan l-istadju, ma tqisx li hu xieraq jew meħtieġ li jsir rinviju lill-Qorti tal-Gustizzja.

29. Dwar l-ispejjeż ta' dan l-episodju jkun hemm deċiżjoni fis-sentenza finali, iżda l-ispejjeż relattivi għall-eċċezzjoni ta' nullità tar-rikors tħallashom *Gozo Channel* billi kienet din li ressqet l-eċċezzjoni.

Joseph Azzopardi
President

Giannino Caruana Demajo
Imħallef

Noel Cuschieri
Imħallef

Deputat Registratur
rm